

ಹೋಸ್‌ತನದ ನಿರೀಕೆಯಲ್ಲಿ..

ಕಳಿದು ಹೋದ ವರ್ಷದತ್ತ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ನೋಡಿದರೆ ‘ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಹೀಗೇನಾ?’ ಎಂದು ಅತಂಕವಾಗುತ್ತದೆ. 2011ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಪ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೋಚಿತ್ವ ಎನ್ನದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ. ಒರೆ ಸಮನೆ ಏರಿದ ಬೆಲೆಗಳು, ಅರ್ಥಕರ್ತೆಯ ಹಿಂಜರಿತ, ಹಣದುಭೂರದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ, ರಾಜಕೀಯ ತಲ್ಲಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣರೆಯಾದ ಪ್ರಮಾಣಕೆ, ಬಯಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋದ ಭೂಪ್ರಾಚಾರದ ಕರಾಳ ಮುಖಗಳು- ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ 2011 ‘ದುಸ್ಕೃಷ್ಟ’ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಗೆಗೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಕನಾಟಕದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದು ನಿಜ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಗರಣಗಳು ಬಯಲಾಗಿ ‘ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು’ ಎಂದುಕೊಂಡ ಹಲವರು ಜ್ಯೇಲು ಪಾಲಾದರೆ, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಿಂಡ್ ಜ್ಯೇಲು, ಕೋಟ್ಯು ಎಂದು ಅಶೇಧಾದ್ಯಾ ಸಮೂಹ ಮೂರು ಮಗಳಲ್ಲಿ ‘ಅದು ಬಿಂದೆ ಬೇರೆ ಸುಧಿಯಲ್ಲ’ ಎಂಬಂತಾಯಿತು. ‘ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ ಏರಡೂ ಇರುವುದು ದೋಷವಾದಕ್ಕೆ’ ಎಂಬಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇತಿಕೆ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವೇ ಅಸ್ವಾತ್ಮ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೀಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಲಜ್ಜೆಯ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಕ್ರಮಗಳು, ಹಗರಣಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ಇದೇ ಮೌದಲು.

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯ, ಪ್ರಮಾಣಕೆ, ಜನಪರ ಕಾಳಜಿಯ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾದ ಮತದಾರರೇ ಹಣ, ಸ್ವಜಾತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅವಿಷಾಗೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಲೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಾಬಿತ್ಯ ಪಡಿಸಿದ ವರ್ಷವಿದು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ವರ್ಗಗಳ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕಾದ ಶಾಸಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಕುಬ್ಜಾಗುತ್ತಾ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಮತದಾರರು ಆನಂದತುಂದಿಲಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಪರಿಣಿತಿಯ ವ್ಯಾಗ್ನವೇ ಸರಿ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಾಕ್ಷಿಕ ಸಿಟ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ದಾಖಲಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. 2011ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಕ ಸಿಟ್ಟಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ನಡೆಯಿತು. ಅಕ್ಕಾ ಹಜಾರೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾ.ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ ಇಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಕ ಪ್ರತಿಭಟ್ಟನೆಯ ಮುಂಚಾರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ತಕ್ಕುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವಜನರೂ ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಜನಪರ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಶರೂಪಾದಧ್ಯ ಪರಿಷ್ಟಿ ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ದಿಕ್ಕೆಡಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಭೂಪ್ರಾಚಾರವನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕಲು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ನೇರಿ ತರಬೇತಾಗಿದ್ದ ಬಲ್ಲಾ ಲೋಕಪಾಲ ಮನೂದೆ, ವರ್ಷದ ಹೊಸೆಗೆ ಯಾವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಹಿಡಿಯಿಲು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೋಸೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕಿರಿಷಣ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಬದಲಾದ ತಕ್ಕಣ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಹೋಸೆ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಸೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಜನರು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಮಾಣಿಕಾಗಿದ್ದು, ಸಮೂಹವನ್ನು ಎಕ್ಕೆರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯದ ಸಂಕಚಿತ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಹಣಕಾಳಿನ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಚಾರಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಅರ್ಥಕರ್ತೆಯೂ ತೊಡರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೋಷಸ್ವಾತ್ಮಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಪರುತ್ತಿರುವ ವಲಸೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥಸುಸ್ಥಿತಿ ದೇ. ನಷ್ಟದಾಯಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ರ್ಮೇಶನಂತೆಯೇ, ನಗರ ಜೀವನದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಿಂದ ಬೇಸೆತ್ತು ಯಾವಜನರೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ 2011ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಂತೂ ‘ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ರಾಜಧಾನಿ’ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಯಾವಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಶಿನ್ಯತೆ, ಮಾನಸಿಕ ಗೌಂಡಲಗಳಿಗೆ, ಪರುತ್ತಿರುವ ಜೀವನವೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಬಿಡುವೇ ಇಲ್ಲದ ಭಾರೀ ಸಂಬಳ ದುಡಿಮೆ- ಏರಡೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ‘ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸವಿದ್ದವರೂ ಸುವಿವಾಗಿಳು: ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ನೇಮ್ಮಿದಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?

■ ಬಿ.ಎಂ.ಹನೀಫ್

ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಬದಲಾದ ತಕ್ಕಣ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಹೋಸೆ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೋಸೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅರ್ಥಕರ್ತೆಯೂ ಹೋಸೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಜನರು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಮಾಣಿಕಾಗಿದ್ದು, ಸಮೂಹವನ್ನು ಎಕ್ಕೆರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯದ ಸಂಕಚಿತ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಹಣಕಾಳಿನ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಚಾರಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಅರ್ಥಕರ್ತೆಯೂ ತೊಡರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೋಷಸ್ವಾತ್ಮಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

